

KALÍČEK

IESNOPISU ČESKÉMU.

Pro
samouky a žáky středních škol
sestavil

Dr. V. ROSICKÝ

Vydání III.

*Nechť slova rychle letí, ruka rychlejší bude nad ně,
ústa, co ještě mluví, již dokonáno rukou.
Martialis.*

Nákladem vlastním vydal :
První pražský spolek stenografů Gabelsbergerských

1887

Pravidla¹ pravopisná.

1. Piš, jak slyšiš; na př: otče = oče, vůdce = vůce, hvě
zda = vězda, himot = imot, tudíž také: Praha, Libu-
še. Délka samohlásek se nevyznačuje. Čečka(.) = -.

Abeceda těsnopisná.

a...r(=r); b l, c d (nikdy na počátku). ě l, d l,
e -, ě -, f j, g h, h j, ch j, i (y) i, j j,
k n, l r (=r), m l, n ~, ň ~, o...r, p j, r i, ť i
s s (o: o - o - o), š j (j), t. t / j, u r, ou s, v l. j (obyčejně na
konci) z j, ž j. Písmena malá: r, -, -, j, -, s, s, r, ~,
~, i, o - o, prostřední: l, l, j, j, j, j, j, j, velická
L, l, j, j, j, j, j, j.

Spojování souhlásek.

Souhlásky spojují se mezi sebou buď rlasovou
čárkou (široce) anebo bez ní (úzce). Široké spojení
dvou souhlásek značí, že mezi oběma má se čísti
samohláska, úzké, že se čísti nemá. Důležité slož-
ky (dvě neb více souhlásek úzce spojených) jsou
tyto: zd f, št = št f, vz f, mn r, ove, dr l, di l r l,
kr ~, kř ~, tr l, tr l, vr l, vř l, gr l, br l, bí l, pr j,
př j, mr l, mř l, oc f, ot f, je f, jch j, jt f, čt f, cht f,
ng j, chc f, chm l, chö j, chr f, mš j, km r, kn kň ~
ř l, rd l, rt j, or f, šř j, řř j, rř j, rř j, rř j, rř j,
ov f, ov l, dv f, chv f, mv f, mrv f, w f, ov j, řv j,
rv j, štv j, rrv j, po f, pro f, ml f, pl f, hl f, chl f, tl f,
šl j, řl j, řl j, řl j, řl f, chl f, hn l, chn l, zn f = l,
vn f, řn j, řn j, vn l (v náslovi) - j, nd l. Ostatní slož-
ky utvořeny jsou tak, že kde jedna souhláska končí,
druhá začíná, na příkl: št f = št f, rb l, rv l, rc f = r o d,
rt v, hr j, hř j, chr l, sr, zr, ar, ct f, ft j, sb d, sc f, sc d,
sh j, sp j, ko s, lo c, cho f, xm l, kv f, kv f, sl o,
sk o, bl l, kl v, tl j - a t. d.

* r, o na začátku, r, o na konci, r, o v středu slov, o, o na konci
slov po pís nenech, jež končí na pravo zaokrouhleně.

U. kuo o, suk o, kruh p, huoa o, huoz, Curych
 p, sochu o, otul o, žula p, žluč p, vxiost p
 Vřak nu r, synu o, bylinu o. Na začátku slov
 u, učet l, ucta o, podobně p, vyučiti, p, p, p
 Ale rybu, silu o, miru o, matku p, páku p, ijma-
 utkal p, učil p, urputný p, útok o, ucta p,
 Darius o, aneb Jugurtu p, misu o, vál u o,
 OU. kousek o, souček p, kroužek p, house o,
 coul p, brouk o, stoupa p, lexou p, žlutek p, vřak:
 nau r, nouze l, vinou o, nutnou r. Ale lidou o,
 siron o, zátkou p, touha o, aneb out o, p, u, o.

Vynechávání písmen.

Souhláská j vynechává se 1) na začátku slov před i,
 na př: jídlo p, jinoch p, jiný r, jiskra o 2) v kon-
 covkách -eje, -aje, -oje, -uje, -ije, -yje, koleje r, dři-
 maje o, chvoje o, hubuje p, vyvinuje o, miluje
 o, kryje r = r. O stále se vynechává mezi samo-
 hláskama v koncovkách, zábrava p, borový -á -é
 u, u, u, u, chodivám p, právě l (v názloví kme-
 ne vřak se musí vysloviti, na př: na-vádi r, o,
 závidi p, původ p) ve kmeni vše a přechod-
 nicích na-vši, -vše, vše, ho, mu, p, p, p, p, narvav
 se p, sehnuvše o, též avřak p, všude p, kon-
 covka r, stavba o, děvče l, panovník l, at.d.
 I samohlásky se někdy vynechávají, zvláště v kon-
 covkách -tech, -těch, -tách, -tích, -tých, p, tak též na
 př: dechem l, rechem r, vorem o, větrem p, o-
 hřem o, plachet p, tabák p, notář p, tajnost p,
 čičinka p, dověděl o, hotov p, síce p, žito p, zna-
 jti p, shcínějše o, zaplatilo p, donutil o, at.d.

Samoznaky.

Za slova zhusť přicházející užívá se stálých
 zkrácenin čili samoznaků, které se jinak

poati nesměji

Slovesa: Byti // jsem, jsi, je, jest a t.d. // byl - a - o - i - y // bylti // byl jsem, jsi // bylo // byli jste // jsme // jste // bych // byme // bych byl // byli bychom // abych - o a t.d. // kdybych // budu a t.d. // byvám // byv - ši - se // ja - ouc - ce // buda - ouc - ce // bud, iž, me - te // neby - ti // nejsem // není // nejsou // nebu - du // nejsouc // nebudouc // Musiti // musím // a t.d. budu musiti // nemusil jsem // nebudu musiti // a t.d. Moci // mohu // chtiti // chci // xustati // xustanu // a t.d. xustavám // xustavim // xustavuji // Doufati // doufal // potrebovati // potreba // a t.d. Pisobiti // xpusob // a t.d.

Naměstky: Tebe // se // sebe // sobě // jeho // jej // ji // tvoje // tvoji // našeho // našemu // Vašeho // vašich // ten // ta // to // té // tu // tou // toho // těch // tento // toto // tomuto // tito // tyto // tot // těchto // jehož // který // a t.d. některý // nikterý // kdo // koho // čeho // někdo // nikdo // nic // jaký // jak // jako // kolik // tolik // několik // netoliko // všechnen // všecek // jednou // jednotlivý // každý // žádný // taký // takový

Cílovky: 10 = 10, 100 = 10, 2000 = 2, 30.000 = 3p
400000 = 46 7 milionů = 7, jednoduchý // dvojnásobný // krát

Předložky: (předpony) bez // (bez - l), kolem

kromě ~, mezi ~, místo ~, nad ~, neo ~,
ob ~, neob ~, neod ~, okolo ~, po ~, pod ~, po-
dle ~, vedle ~, přeo ~, před ~, při ~, proti ~, při ~,
roz ~, spo ~, spod ~, skrz ~, vokol ~.

Spojky a příslovce: Ačkoli ~, ale ~, alebř ~,
nybř ~, neb ~, arci ~, aspoň ~, alespoň ~, brzo
b. - y b, dlouho ~, docela ~, dokud ~, avad ~, do-
sud ~, dosavad ~, posud ~, potud ~, e. ~, doli
~, druhdy ~, dřív ~, e. ~, dřív než ~, jakmile
~, jelikož ~, jistotně ~, kde ~, b. ~, b. ~, e. ~, ně - ~
ni - ~, -koli ~, e. ~, kdy ~, když ~, kam ~, ko-
nečně ~, skutečně ~, kudy ~, nebo ~, a. ~, y
~, nicméně ~, nic více ~, nikoli ~, nyní ~,
obyčejně ~, odjind ~, odtud ~, odtamtud
~, ondyno ~, ostatně ~, ovšem ~, poněvadž
~, ponejprv ~, poprvé ~, h. ~, h. ~, pořad ~,
protože ~, protož ~, shůry ~, vzhůru ~, skoro
~, spolu ~, tedy ~, e. ~, tady ~, tudy ~, tam ~,
tak ~, e. ~, též ~, totiž ~, třeba ~, velmi ~, velice ~,
vic ~, e méně ~, nejvíce ~, všeobecně ~, vůbec
~, vždy ~, s. ~, zároveň ~, zvláště ~, v skutku ~,
Podstatná a přídavná: Čech ~, člověk ~, člá-
nek ~, moc ~, národ ~, slovo ~, stat ~, střed ~,
úřad ~, řeč ~, říše ~, vlast ~, Němec ~, para-
graf ~, spolek ~, měsíc ~, štěstí ~, dobrý ~ (U, U)
šťastný ~, veliký ~, dlouhý ~, vedlejší ~,
totožný ~, možný ~, zvláštní ~, Měsíce:

e. ~, s. ~, l. ~, e. ~, z. ~, l. ~, a. ~, y. ~, v. ~, b. ~, z.

Koncovky -čka ~, čko ~, stvi - stvo ~, b. ~, b. ~,
-bnost ~, b. ~, b. ~, z. ~, y. ~, -tost ~, t. ~, t. ~, -livost ~, -nání
~, -rív ~, -ský -á -e ~, o. ~, o. ~, -cký -á -e ~, l. ~, l. ~, -nický -á
e ~, o. ~, o. ~, -tebný ~, -tečný ~, -telný ~,
telský ~, -graf ~, -or ~, -ura ~, -isace, -iso -

Česká čítanka těnopisná pro střední školy. Se-
stavil J. O. Pražák II. vyd. v Praze 1886. Cena 1.20.
Těnopisné Listy s přílohou 1zl.50x ročně. V Praze
Těnopisná Beseda. Pro studující středních škol 140x
ročně. Vychází v Brně. Věstník těnopisný tamtéž.
Těnopisná knihovna I. sešit. Národní písně
Cena. 25 kr.

Almanach Těnopisný 1885. V Hradci Králové
O Gabelbergovi od D^r. Rudolfa v Hradci Krá-
lové 1885.

Čtyřicet let těnopisu. Českého Napsal
J. O. Pražák.

Těnopisný slovníček díl I. sešit. Ant. Kronkl
v Brně 1885.

Spisy nákladem I. pražského st. ořku steno-
grafů Gabelbergerských vydané, zejména Ru-
kopis Královodvorský v písmě stenografickém
dostati lze v knihkupectví F. Topiče (dříve)
F. Šimáčka) v Praze, Ferdinandova tř. 9.